

Oko za oko – niečo za niečo

Dnes píše Ľubomír Feldek

Znova sú tu Letné shakespearovské slávnosti! Pošťastilo sa mi byť pri nich od začiatku.

Je to práve desať rokov, čo sa na Pražskom hrade pripravovalo uvedenie Skrotenia zlej ženy a režisér Strnisko obsadil do troch úloh slovenských hercov – Baptistu hral Marián Zednikovič a jeho dcéry Katarínu a Bianku hrali Anna Javorková a Diana Mórová. Mojou úlohou bolo pripraviť pre nich slovenský text, a to tak, aby sa rýmoval s českým prekladom Martina Hilského. Pekná práca – ale radosť som mal aj z toho, že sa môžem v Prahe stretávať s bratislavskými priateľmi. Chodil som takmer na každé predstavenie. Spočiatku do hľadiska, neskôr najmä do hereckého bufetu za javiskom. Shakespearova hra má totiž, čo sa týka využitia hereckého bufetu, ideálnu stavbu – kým jedna skupina hercov vyrážala z bufetu na javisko, druhá sa mohla doňho vrátiť, a tak to išlo v pravidelných intervaloch počas celého predstavenia. Vždy, keď sa vracal do bufetu Marián Zednikovič, čakal som ho tam už s ďalšou rundou koňaku. Jeho výkon tým nijako neutrpel. Naopak.

Moja žena, ktorú som v jeden večer usadil v hľadisku, zatiaľ čo ja som zmizol v zákulisí, bola po predstavení nadšená: „Vedela som, že Marián Zednikovič je skvelý herec, ale netušila som, že má až také herecké rozpätie. Zakaždým, keď sa ten jeho Baptista zjavil znova na javisku, bol iný. Vždy dokázal – primerane tomu, ako vrcholil dramatický dej – zmeniť dokonca aj farbu v tvári. Bol čoraz červení.“ Marián Zednikovič vedel zmeniť aj iné veci: postaral sa (spolu so svojou ženou Jankou a do divadla zamilovaným „generálom“ Generali Slovensko Antonínom Nekvindom), aby myšlienka Letných shakespearovských slávností preskočila aj na Bratislavský hrad. Žiaľ, aj iniciátori zmien podliehajú zmenám – Marián Zednikovič podľahol tej najkrutejšej. Čo si tak asi dnes v nebeskom bufete pomyslel o tohtoročnej bratislavskej premiére? Keď si už Vincentia nemohol zahrať sám, určite tam aspoň zatlieskal fantastickému výkonu Martina Trnavského. Poznámka k názvu hry: je kompromisom dvoch prekladov. Ja som pri preklade Shakespearovho názvu Measure for Measure ostal verný tradičnému slovenskému riešeniu Oko za oko, zatiaľ čo český prekladateľ (opäť Martin Hilský) dal prednosť názvu Něco za něco. Obidva tie názvy zodpovedajú obsahu Shakespearovej hry, v ktorej nechýba ani téma pomsty, ani téma vydierania. Ak si má divák vybrať, čo z toho by uprednostnil v živote, neubrání sa smutnej myšlienke... Ale oddýchnime si od smutných myšlienok. Tento letný fejtón nech patrí veselej spomienke na Mariána Zednikoviča.